اعداد مترسیت هم ازین قبیل و در حکمه مقرر است که هر چند مزاج
اعدل باشد بوحدت حقیقی امیل و اقرب صورتی که وی نقشی
که بر آن مترتب شود افضل و اکمل باشد و لهذا در سلسله
موالید که چون معادن ابعد است از وحدت اعتدالی صورت
نوعیه آن مبدا حفظ ترکیب است فقط و چون ازین مرتبه ترقی کرده
بمرتبه اعتدال نباتی رسد با حفظ ترکیب مبدا تغذیه و تنمیه
و تولید مثل شود و چون ازین طبقه عروج کرده باعتدال حیوانی
رسد تا آثار سابقه مبدا حس و حرکت ارادی شود و چون
ازین درجه ارتفاع یافته باعتدال انسانی رسد با جمیع
آن آثار مبدا نطق یعنی ادراک کلیات و توابع آن شود
و هر چند امزجه افراد انسانی باعتدال حقیقی اقرب باشد
کمالات او بیشتر تا بمرتبه نبوت رسد و باز در میان
انسان مراتب متفاوت باشد تا بمرتبه ختم رسد که مظهر
کل کمالات است و غایة الغایات و لیس وراء عبادان

قریه و در علم موسیقی مقرر گشته که هیچ نسبت شریفتر از
نسبت مساواة نیست و هر نسبت که بوجهی از وجوه
الخلال بانسبت مساواة نشود از حد ملایمت خارج باشد
و در حیطه تنافر داخل   چون اطراف کلام باین
مقام منجر شد ایمایی بتفصیل بعضی ازین معانی مستحسن
مینماید و بیان آن بر وجهی که لایق محال باشد انکه نغمه
آن صوتیست که آنرا لبثی باشد که هرگاه که بر حدی
معین از حده و ثقل مکرر شود از آن تاثیری که خاصیت
تالیف باشد حاصل شود و صناعه موسیقی را در آن
نظری نباشد چه نظر این صناعه مقصور است بر نغمات
از آن حیثیت که میانه ایشان بحسب حده و ثقل یا میانه
ازمنه تخلل میان ایشان بحسب مقدار یا بر نسبت ملایم باشد
یا بر نسبتی منافر چه اگر تفاوت میان ایشان بمثل
بالفعل باشد یا بمثل بالقوة باشد ملایم باشد و الا

نسبتی ملایم ... منافر ... و چون در نغم مختلف ...

Copyright © King Saud University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com)